

Egungo Euskararen Hiztegia

—V—

[bertsioa: 2014-07-14]

valentziar *izlag/iz* Valentziako herrialdekoa, Valentziako herrialdeari dagokiona; Valentziako herrialdeko herritarra. Nebot izeneko **valentziar** mutil batekin elkartu behar duela esaten zidak. Caspetik etorria zen **valentziar** brigadier karlista bat preso zekarrela, Don Karlosen Estatu Nagusiaren aurrean azal zedin. Didac Ortega **valentziarrak** irabazi zuen igandean Aiztondo Klasikoko 3. ekitaldia, Asteasun. XV. mendeko Vicent Ferrer **valentziar** santu ospetsuak. Bartzelonako atzoko aurkezpenen aurretik Herri **Valentziarrean** izan zen Martxelo Otamendi. Zirujau **valentziar** batek hogeita hamar urtetik gora daramatza anestesia kimikorik erabili gabe era guztietako ebakuntzak egiten. Lagun gehienak **valentziarrak** egin nituen, Alacantekoak zehatzago esateko. Generalitateak etxebizitza duin bat izatearen eskubidea bermatuko die **valentziarrei**. Hamabi batailoi zeudean, azkeneko erabakiak jaso zain: 6 kastillano, 2 kantabriar, 3 **valentziar**, eta asturiar bakar bat. Sortzez **valentziarra** zen, baina Bilbon bizi izan da urte gehienetan.

[3] **kultura valentziarrearen** (3)

valentziera *iz* katalanaren aldaera, Valentziako herrialdean mintzatzen dena. Herrialde Katalanetako ordezkaria, Josep Romeu, katalanaren eta **valentzieraren** artean dagoen arazoaz mintzatu zen. Hamar dira jada **valentziera** eta katalana bat direla dioten ebazpenak. Europako Konstituzioaren katalanezko eta **valentzierazko** itzulpenak.

[3] **katalan valentziera** (3); **katalana eta valentziera** (7); **valentziera eta katalana** (5); **valentziera hizkuntza** (6); **valentziera katalanaren** (3); **valentziera katalanetik** (3);

valenziano *izlag/iz* valentziarra. Hor, hondarribitar guziak mantzokara bilduta, **valenzianoek** ohi dagiten mairu eta kristau arteko liskar aizun amaneratu bezalako bat egin dezakezue.

valladolidar *izlag/iz* Valladolidekoa, Valladolidi dagokiona; Valladolideko biztanlea. Espazioetako batean Kyra amerikarra eta bere senarra, Rafa **valladolidarra** bizi dira.

valletar *izlag/iz* Maltako hiriburu Valletakoa, Valletari dagokiona; Valletako biztanlea. Maltako bandera zuri-gorriarekin batera Europako urdin-horia ere bere egingo dute **valletarre**, baina oraingoz eszeptizismo handia dago.

vals ik **bals**.

vaporetto *iz* Venezian, garraio publikoan erabiltzen den ibaiontzia. Jendez gainezka daude **vaporettoa** hartzeko geltokia eta kanal-alboetako igarobideak. Ez daukat **vaporetto** bat hartu beharrik ere, hotela geltokitik bi pausora baitago, Santa Maria in Nazaret eliza ondoko kale estu luze batean. Viscontiren Heriotza Venezian filmean Dick Bogarde aktorea erdi etzanda dago **vaporetto** batean.

varsoviar *izlag/iz* Varsoviakoa, Varsoviari dagokiona; Varsoviako biztanlea. Polka **varsoviarrearen** pieza bizkorra entzuten da.

vatikanista *izond/iz* Vatikanoko politikaren aldekoa. Agnostikoak negarrez, irudiak, giroak eta esatariaren narrazioak (benetako **vatikanista** militanteak hedabide publikoetan) emozioa piztea lortuta.

vatikanozale *izond* Vatikanoaren zalea. Italiako emakume-jantzi luxuzko sentsualak eramaten omen zizkien Alemaniako emakume aurreritzi gabeei; Alemaniako gerruntze luterano estuenak, Italiako emakume **vatikanozaleen**ei.

vatio ik **watio**.

velodromo ik **belodromo**.

venetoar *izlag/iz* Italiako eskualde Venetokoa, Venetori dagokiona; Venetoko herritarra. Natalinaren ondoren, gure amak beti neskame **venetoarrak** izan zituen.

veneziar (*orobat beneziar g.er.*) *izlag* Veneziaakoa, Veneziaari dagokiona; Veneziaako biztanlea. Vitelli izeneko **veneziar** artista batek egina iritzi nion. Haren aita François Zola ingeniari **veneziarra** edateko ura hirira eramateko kanal bat eraikitzen ari zelako. Esterrek, Korfu-n **veneziar** familia batean jaiotako andre amultsu eta asaldagaitz hark. Bankuen egitura ahula zen oraindik ere; horren lekuko da nola **veneziar** bankuek kiebra jo zuten, batak bestearen ondoren, XIV. mendean. Bizigarrien merkataritzaren **veneziar** monopolioa [...] betiko hautsia geratu zen horrela. Gustura ibili zen Stephen marrazten, eta san Markos katedrala, Ducearen Jauregia eta **veneziar** kulturako monumentu nagusiak papereratu zituen. Musuoker izan zen hurrena, pirata kortsikarren buruzagia, galera **veneziar** baten kanoikadak aurpegia desitxuratu ziolako halaxe deitua. Bi **veneziar** ateen arteko plazan. Mahaitik kristal **veneziarreko** kopa bat hartu eta illuratuta begiratu zion. Leihotan sareta **veneziarrek**, bazterretan lorontziak eta airean ke zaharra zituen egongela batean. Bufanda gorri handi bat zeraman samaren jiran, mutur bat konkorretik zintzilik zuena, kapa **veneziar** baten hegalarren gisan. Une hartan zabaldu ziren orobat Indiarako eta Txinarako lehorreko merkataritza-bideak, Marco Polo **veneziarrearen** kontakizunak deskribatzen duen bezala. *Il Cagalibri* deitzen diote **veneziarrek** eskultura honi. **Veneziarrek** turkiarren herrialdetik egina zuten ordura arte merkataritza. Zazpigarren egunerako idatzia zuen **veneziarrek** Dionisok eskatutako musika. Nortzuk diren **veneziar** petoak asmatzen saiatu edo haien jarduna entzun nahi duenak turisten bideetatik apartatu behar du.

[3] **atorra veneziarra** (3)

veneziera 1 *iz* antzinako dialekto italikoa. Italian bere senide zituen oskoera eta unbriera dialekto italikoekin borrokatu behar izan zuen, eta mesapiera eta **veneziera** iliriar dialektoekin.

2 italiarren dialektoa, Veneton hitz egiten dena. Ostera figura konpondurik, zer ordu zen begiratu, **venezieraz** birao egin, eta gelara itzultzeko tenorea zela esan zigun.

venezolar ik **venezuelar**.

venezuelar (orobat *venezolar g.er. eta venezuelatar g.er.*) **1** izlag/iz Venezuelakoa, Venezuelari dagokiona; Venezuelako herritarra. Aquiles Machado **venezuelar** tenorarekin batera. Ni han nabil, **venezuelar** atsotitzak dioen bezala, "mas perdido que cucaracha en baile de gallinas". 10.000 sendagile kubatarri esker, 11.000 klinika sortu dituzte auzo txiroetan, eta bitartean milaka **venezuelar** medikuntza ikasketak egiten ari dira, sendagile kubatarrek beren herrira itzul ahal izan daitezten. Telesail **venezuelar** horietako bat ematen du berriz ere. Iraultza **venezuelarra** baketsua eta demokratikoa da, herriak bide hori nahi duela erakutsi duelako. Gobernu **venezuelarrak** baduela nolabaiteko nortasun bat, beste gobernu batzuek izan ez dutena. Herri **venezuelarrean** gaurko garaipen handia indarkeriaren, kolpismoaren eta faxismoaren aurkakoa izan da. Entzuna nuen kalean: **venezuelarrei venezuelar** izateko harrotasuna sentiarazi dien iraultza dela Chavezena. **Venezuelarrari** ez zaio hainbeste inporta konponbide zehatzak egotea, hari komunikatzea gustatzen zaio, presidentek gauzak argi azaltzea, hitz egitea, egoera planteatzea. Kaudillo horrek bultzatutako konstituzioak **venezuelarren** %70eko babesa jaso zuen. Baina **venezuelarrak** ez gara lau milioi, 26 milioi gara. Hamaika ikusteko jaiok dira **venezuelarrak** ere. Eskuz binaka, emaitza berberarekin txapelundun geratu ziren Jauregi-Larrinaga, Urzelai-Lacasa **venezuelarren** aurka.

venezuelatar ik **venezuelar**.

verdiano *izond* verditarra. Francisco Casanovak [...] ahots benetan ederra dauka eta tenore **verdiano** izaera berriz ere erakutsi zuen.

verdiar *izond* G. Verdirena, Verdiri dagokiona. Zabalpen argiko ahotsari, erregularitasuna eta kantu lerro **verdiarra** gaineratu behar zaio.

verismo *iz* Italian, XIX mendearen amaieran garatu zen mugimendu estetiko, frantziar naturalismotik eratorria eta eskuarki Italiako gizarte arazoez diharduena. Obra honetan, ordu arte jarraitutako **verismoaren** bidea utzirik **verismoak** gizona bere errealtatea ezagutu ahal izateko gai dela uste izatea eskatzen baitu-, lehenengo aldiz pertsonaiaren gaia lantzen du Pirandellok. *I Vecchi e i Giovani* (1908-1909, *Zaharrak eta gazteak*) eleberria berriro **verismoaren** gaietara eta tekniketara itzultzea izango da. Baina filmak alde duen **verismo** zurrun hori, kalterako bihurtzen da amaierarako. Bilbon ikusgai dauden erliebeek bi mugimenduen ezaugarriak azaltzen dituzte: batetik, tradizioetik ikasitako dramatismoa eta urre kolorearen erabilpen sinbolikoa; bestetik, Italiatik jasotako paisaien erraztasuna eta **verismoa**.

vermouth ik **bermut**.

vermut ik **bermut**.

versta *iz* Errusiako antzinako bide neurria, 1066,8 metroren baliokidea. Beste **versta** bat ibili behar duzu oraindik, daramazun bidetik. Zaldiek ordu erdi baino ez zuten behar izan hamar **verstak** egiteko. Gabarra ur lasterraren erdi-erdian zegoen [...] eta uretan behera zihoan bi **versta** orduko eginez. Bost **verstako** bidea besterik ez zegok, aitaren batean helduko gaituk. Mikel Strogoffek Moskutik Irkutskera ibili behar zuen bidea bost mila eta berrehun **verstakoa** zen. Komunikazio elektrikoak baizik ez ditu lotzen Siberiako bi mugak, mendebaldekoa eta ekialdekoa, 8.000 **versta** luze baino gehiago den hari baten bidez. Lau **versta** zabal zen, zuhaitzak zituen inguru guztian. Zenbaitetan pinu edo zedro oihan itzelak, ehun **versta** luze. Leku hartan, ibaia **versta** erdi zen zabal. **Versta** batera fabrika bateko burdinazko tximinia estua altxatzen zen zuhaitzen artean. Inguru haietan, herrixkatik hamar **verstara**, jeneral bat bizi zen. Bederatzi kopak **verstako**, eta eskupekoa gainera. Hegan doaz **verstak**, hegan hurbiltzen zaizkizu merkatariak kibitketako gida-aulkietan eseririk, hegan doa basoa bidearen alde banatan.

viagra *iz* zakilaren erekzioa eta sexu jarduera akuilatzen dituen sendagaia. Bost axola **Viagra** pilulatxoak izanda ere. Ipar Irlandako Queen's unibertsitateko zientzialarien esanetan, **Viagra** inpotenziaren kontrako botikak kalte egiten dio gizonen ugalkortasunari. Dena den, hori ere hasia dago "gure artean": sardexka ugariko ostatu batzuetako plateretan (aipatzen ditugun Milan eta Paris, gutxienez), bezeroak hala aginduz gero, **viagra** edota koka nahasten dizkiete osagaiel. Prozac eta **viagra**, uraren orde.

vianar *izlag/hed* Vianakoa, Vianari dagokiona; Vianako herritarra. Aspalditik zegoen, ordea, erortzeko zorian, eta bi bat urte lehenago, **vianarrek** elizako erretaula, irudi eta baliozko pieza oro erretiratu zituzten bertatik.

vibrato *iz* ahotsean eta soka musika-tresnetan gertarazten den hotsaren ondulazio lasterra. Welker baritonako uhin luzeko **vibratoa** erakutsi zuen. Lanak eskatzen duen bezala, espresibitatea (**vibrato** eta legato-a) izan zen nagusi. **Vibrato** zabala, goi tesitura zaillean erraz zebilena. Hasierako nostalgiazko esaldiak ondo lotu zituen, **vibrato**, portamento eta azken finean fraseatzeko txukunez beterik.

victoriano *izond* viktoriarra. Denbora luzea generaman bide bakarti eta orbelaz estalitako batetik gora ibiltzen, noizbehinka etxe **victoriano** edo georgianoren baten aurretik igarotzen ginelarik. Deportatzen dutenean Klondike-ko bere "Lager"ean bizitzeko lapur bihurtzen den txakur **victoriano** eta darwiniano batena, hain zuzen, Oihanaren deiako Buck handiarena.

victoriar ik **viktoria**.

video ik **bideo**.

vienar (*orobat vienatar*) *izlag/iz* Vienakoa, Vienari dagokiona; Vienako biztanlea. Hiru argazkiok **vienar** estiloko hiru kafetegitan hartuak dira. Alois Riegl, **vienar** arte-historialaria, *Kunstwollen* ("arte-asmoa") kontzeptua sortu zuelako ezagutzen da batez ere, gaur egun. Margolana pintore **vienatar** batena zen, enperatrizari ile uhintsuarekiko erretratua egin zionarena berarena. Prerrafaeliten gaia nerabilen burutik kendu ezinik: haletako norbaitek, Millais-ek noski, Klimt **vienarra** -"emakumeen urrezko pintzela"- ekartzen zidala gogora. Alma bezala austriarrak hirurak; Alma bezala **vienarrak** hirurak, Alma bezala Beethoven zaleak hirurak. Psikologo bat ere ekarri nuen, **vienarra** bera: Franz Kitchen doktorea. Odeoneko zerbitzarietako batek, Peter izeneko **vienar** zahar batek, ezagutu egin ninduen.

vienatar ik **vienar**.

vietnamdar *izlag/iz* Vietnamekoa, Vietnami dagokiona; Vietnameko herritarra. Trapuzko andere txiki lirainak egiten egunean hamalau ordu lanean ari den langile **vietnamdar** haurduna. Thi-Nho Vo emakume **vietnamdarraren** kasua berezia izan da. Ahoan bilorik gabe **Vietnamdarrak** kondatzen ditu amerikar soldadoen ganik jasan dituen gogorkeriak. Hiru milioi **vietnamdar** hil zituzten, eta berek 58.000 soldadu galdu zituzten. Txinatarrak, **vietnamdarrak** eta pakistandarrak dira atzerritar gehienak. Egunkariak esaten zuten iparramerikar ejertzitzaioak urtean hogeita mila gerra operazio egiten zituela Vietnamgo lurretan, eta **vietnamdarrek** errenditu beharko zutela azkenean.

vietnamera *iz* Vietnameko hizkuntza ofiziala. Hizkuntza ofiziala **vietnamera** da, haatik hango 54 leinu desberdinek badute bakotzak beren mintzaira. **Vietnameraz** erabiltzen dira, besteak beste, beste kontsonante batzuen aldaera enfatiko gisa.

vietnamita *iz* multikopista-mota, serigrafieren oso antzeko teknika baliatzen zuena. Diktadura-garaiko **vietnamitetan** botatako paskinen bilduma harrigarria osatu dute Lazkaoko beneditarrek, frankismoaren zentsura aztertu du Torrealdaik. COUn nengoela, zientzia fikziozko ipuin batzuk egin nituen, gaztelaniaz, institutuko aldizkarirako (**vietnamitaz** inprimatzen genuen aldizkari hura, eta ziur nago honezkeroko hauts bihurtuta egongo direla letra haiek guztiak).

vikingo ik **bikingo**.

viktoriar (**18** agerraldi, **4** liburuan; *orobat viktoriar* **6** agerraldi, **2** liburua eta **4** artikulutan) *izond* Ingalaterrako Victoria erreginari, eta haren garaiari eta gararaiko gizarteari dagokiona. ik **victoriano**. **Viktoriar** garaiko klase ertain bertutetsuari. "Balio **viktoriarrak**" ohorezkoak dira ohorezko Ingalaterran. Sexu heterosexuak arruntaren ostean dagoen moralismo **viktoriarra**. Emoziozko erreakzioek, "**viktoriar**" baikortasuna eta "spengleriar" ezkortasuna bezalakoek, frogak gisa ez zuten indarririk. Irribarre egingo zuketean, keinu bihurri batez, jakin izan balute oroitza baten oroitza egunen batean *A Dream of Fair Women* sortuko zuela **viktoriar** poeta baten irudimenean. Betegintzarre AB-k Matthew Arnold (1822-88) poeta eta kritikari **viktoriarra** aipatzen du.

vitamina ik **bitamina**.

viterbotar *izlag/iz* Italiako Viterbokoa, Viterbori dagokiona; Viterboko biztanlea. **Viterbotar** guztiok, bestetik. - Jauna, zaindu ezazu ondo zeure gaztelu hau, laster etorriko baita hona traidore bat **viterbotarrek** bidailita, zu hiltzeko eta gazteluari su emateko.

vitrioliko *izond* erregarria. • *irud/hed* -Umorea **vitrioliko** da.

vitruvianismo *iz* Vitruvio antzinako arkitektoaren aldeko joera. Ez da batere kasualitatea **vitruvianismoaren** gainbehera eta etxola primitiboaren teoria zalantzan jartzea, biak XVIII. mendearen bigarren erdialdean izan zen arkitekturaren printzipioen berrikuspen kritikoarekin batera gertatu izana.

vitruviar *izond* Vitruvio antzinako arkitektoari dagokiona. Hori bezain egia da, Vitruvioren testuarentzat irudi horiek izango luketen ahalmen argizaille horri buruzko sineskerak konpartitu horrek aberastasun izugarritzko ondorioak izango zituela ondorengo tradizio **vitruviar** guztian.

vizkonde ik **bizkonde**.

vodka 1 *iz* Errusian-eta, zekale edo garagar alez egiten den edari bizia. **Vodka** egiteko Errusiako gobernuak han zuen destilategi batean jarri zuten lanean. **Vodka** nahiz garagardoa aukeran. Ohiturari jarraiki, bisitariak eta etxeko jaunak kopa bana **vodka** edan zuten aurrena. **Vodkari** hirugarren tragoa eman dio, eta azkenekoa izango dela erabaki du Oskarrek. Burtek zukua **vodkarekin** edan zuen kikatatik. **Vodkaren** kiratsa zerion. Bazirudien, beste hainbat nekazari siberiarren antzera, miseria **vodkan** ito ezinik erreko zuela bizitza.

2 (izenondoekin) Beatricek -ez nuen gutxiago espero- **vodka** hutsa eskatu dio, harri birekin. Destilatu gabeko **vodka** zakarraren usain ikaragarria zerion.

3 (hitz elkartuetan) Zerbeza eta **vodka** zaporeko goma. -Hozkailuan bada **vodka** ttantta bat. Egongelako apalategi horri berari begira ari zaio une honetan bertan, besaukitik, **vodka** edalontzia eskuan. Halako batean, azken **vodka** tragoa irentsi, "Oso atsegina izan da, baina orain joan beharra daukat" xuxurlatu, eta, masailetan muxu bana eman ondoren, agur esan dit Beatricek. Marinel batek ontzi maketak egiten ditu **vodka** eta whisky botilen barruan, delako botila hustu ondoren. **Vodka** botila hutsa nire izterren artetik hartu eta leihatilatik kanpora jaurti nuen. Zruleren tabernara joan zen zuzen-zuzenean, **vodka** botila handi bat erosi, eta etxera eraman zuen. • Harry **vodka** martini bat ari da hurrupa txikiz edaten.

4 (neurriekin) Henne goizean jaiki eta baso bat **vodka** edaten zuela esaten zuten auzokoeak. Palkinski ostatuan sartu zen kopa bat **vodka** edatera. Haren bigarren botila **vodka** eskuetan berotzen ari nintzen.

5 baso bat vodka. Bigarren **vodka** Moskova ibairako bidean. atetik sartu bezain laster bere ondoan esertzeko keinua egin dit, eta **vodka** eskatu du niretzat ere.

[3] **vodka botila** (5); **vodka edaten** (4)

vokoniari *izond* legeez mintzatuz, Quinto Voconio erromatarrek proposatu zuena. Lege **Vokoniarra** egin zen garaian, ohituek artean gordetzen zuten beren jatorrizko araztasuna. Giza izaeraren zorrigaitz bat da legegileak sentimentu naturalen kontrako legeak egin behar izatea: halakoxea izan zen Lege **Vokoniarra**. Lege **Vokoniarrak** ez zuten uzten emakume bat oinordeko izendatzen, ezta alaba bakarria izanda ere. Lege **Vokoniarra** emakumeen aberastasun handiegiei aurrea hartzeko egin zen.

voleibol ik **boleibol**.

volt (*orobat voltio*) *iz* elektrizitate tentsioaren unitatea. Elektrizitate deskarga txikia behar dute koralek hazteko, 12 **voltekoa**. Argitasunak gainez egiten duen giro horietako bat, **volten** gehiegizko gastuarekin. Parametro ia berdin-berdinak dituzte elektroxokeko makinek [...] eta txerrientzako durduzagailuak: ampere bat, hirurehun **volt**. Ongi hago behe horretan, ez hadila honat inoiz igan, 380 **voltioko** indarra zaukaagu hemen, erne ibili beharra zagok zernahi burdina puska ukituta ez kiskaltzeko. Rosie Judori ere bizia barkatu zioten, txundidura handiz, 1.500 **voltioko** deskarga elektrikoa bere gorputzetik batera kalterik sortu gabe pasatzen zela ikusi ondoren. Langa zuzen jartzean trenbideko goi tentsioko lerroa jo zuen eta 3.000 **volt.-ko** elektrizitate deskarga jaso zuen. Barre algara historikoa egin du buruari alde batera eta bestera eraginez, bat-batean bost mila **volteko** antsietate deskarga batek astindu izan balu bezala. Erasotutako dorrea [...] Hego Euskal Herria Iparraldearekin lotzen duen elektrizitate linean kokatuta dago, Hernaniko zentraletik Milafrangakora doa, eta 400.000 **volt** garrailatzen ditu.

voltaiko

1 arku voltaiko (*orobat arku boltaiko*) potentzial diferentzia bat ezartzen zaien bi elektrodoren artean sortzen den deskarga. Errezeletan oraindik arku **voltaikozko** lanpara baten erlantzaga ageri zen, tarteka-marteka keinulari. Arnastetuta korrika abiatu ziren bata bestetik distantzia berberera zeuden kaleko arku **boltaiko** lasaigarrietarantz. Jaurtitzen zuten distira biziarri begira, uste izatekoa zen argindarren batek eguzki printzez egindako arku **voltaiko** bana pizten ziela barrualdean.

voltaje (*orobat boltaje*) *iz* potentzial elektrikoa, voltetan neurtua. Hotzikara txipitan durduzatzen zen aldiro, **voltaje** apaleko deskargak. **Boltaje** handiko transformadoreen zarata eta aulkiaren deskarga baino ez dira entzuten. Lehenengo itzalekin batera, oso **boltaje** gutxiko bonbillen argi zurbilek hartu zioten txanda eguzkiaren eta ilunabarraren argiari.

voltio ik **volt**.

voyeur 1 *iz* jarrera erotikoetan dauden pertsonen zelatan aritzen den pertsona. Azken finean, *strip-tease* txiki bateko begirale eta **voyeurrak** baizik ez baitira izanen eta batzuetan egingo dute txalo, eta bestetan txistu, guk eskainitako ikuskizunarekin. Hiru **voyeur** istorio datoz azkenik, liburua ixteko, nahiz eta hiru hauek baino gehiago diren voyeurismoarekin zerikusia dutenak. Autore askoren **voyeur** jarrerak errotariaren eta kardinalaren atzetik jarriko luke narratzailea (eta, narratzailearekin, irakurlea). Baina, gaur egun, bidaia beste edozein produktu bezala kontsumitzen dira, eta eskrupulorik ez da leku pobreetara **voyeur** gisa joateko. Allen **voyeur**-a.

voyeurgintza *iz* voyeurismoa. Leitu berria nuen Quim Monzóren ipuin bat fotokopiatu nuen, "Kalitatea eta kantitatea", **voyeurgintza** eta sedukzio kontuekin zerikusirik bazuena.

voyeurismo *iz* voyeurraren portaera. Emakumezkoaren gorputza gizonezkoaren **voyeurismoaren** objektu bezala erabiltzea. Ez zuen zerikusirik sexu-grina asetu nahi izatearekin, **voyeurismo** berezi hori B-rentzat pertsonak pertzibitzeko manera baizik ez baitzen. Hiru voyeur istorio datoz azkenik, liburua ixteko, nahiz eta hiru hauek baino gehiago diren **voyeurismoarekin** zerikusia dutenak. Ikuslearen begiradaren azterketa, haren oinarritzko **voyeurismoaren** asegarri partzial bezala. Irudimenaren emendioa gehituta, ordu erdiz, halako **voyeurismo** suerte batean erauntsi nintzen, ikusmena barik, entzumena bide.

vudu *iz* kristau eta afrikar erlijioen osagaiak biltzen dituen erlijiozko kultura. 1943an Haitira bidaiatu zuen, eta han, bertako kultura ezagutzeari emana, **vudu** zeremonia batean parte hartu zuen. Lau haizeetara zabalduko zituela hainbat eta hainbat sekretu, berak nire bizitzari buruz zekizkienak; **vudu**-a egingo zuela, panpina baten bihotzean orratz batzuk sartuta, infarto batetik hil nendin.

vuduzale *iz* vuduaren zalea dena. Kalonjeak, monjeak, mollahak, **vuduzaleak**, presbiteroak, hierofanteak, prelatuak.

vulgata 1 *iz* Bibliaren latinezko itzulpena. Kristo aurreko III-II. mendeetan Alexandriako juduek grezierara egindako itzulpenean [...] eta geroago **Vulgata**-n eginiko latinezko translazioan, bide beretik, *Dominus* itzuli zen. Lehena, **Vulgatatik** hartua den erran bat da. Salmoen aipamenetan, **Vulgatako** zenbakikuntza erabili da. Horrez gainera badituzte Cipriano de Valera-rena, Luterorena, zeina literaturaren ikuspuntutik txarrenera baita, eta **Vulgataren** latinezko ale bat.

2 irud/hed Gobernu ustelduak mendekotasunaren **vulgatara** berriz jotzeko -munduko sistema ekonomikoaren bizioak salatzen zituzten, beren herrialdeen garapeneren porrotean zuten erantzukizuna hobeto zuzitzeko-, zerikusi handia izan zuen kontzeptu horien sinesgarritasunaren galeran.